

Grannsamverkansområde: Örebro kommun

- Akut läge/pågående brott – ring alltid 112.
- Tips/iakttagelser – i första hand via polisen.se, i andra hand ring 114 14.

Hej

Nu går det mot höst och allt där till. Nedan kommer det lite tips och råd om problem som brukar komma på hösten.

Det som är aktuellt för oss för närvarande är fortsatt arbete med den lokala trygghetsundersökningen i Örebro där resultaten från årets mätning kommer att presenteras under hösten.

Hoppas ni får en bra och trygg höst.

AnnSofi Hermansson & Fredric Palmqvist

Hösten är här - risken för bostadsinbrott ökar

Hösten är här, kvällarna blir mörkare och risken för bostadsinbrott ökar. Men det finns mycket du och dina grannar kan göra för att försvåra för tjuven.

- Ha bra lås på alla dörrar och fönster. Förstärk gärna fönster, altan- och balkongdörrar.
- Lås ytterdörren även när du är hemma. Handväskor, plånböcker och nycklar – som ofta förvaras i hallen – är annars lätta byten för tjuvar.
- Lås fast stegar eller förvara dem (och verktyg och redskap) inomhus så att inte tjuven kan använda dem.
- Risken för inbrott är större på mörka, insynsskyddade platser. Ha inte skrymmande växter nära altandörr och fönster. Skaffa utomhusbelysning som tänds när någon rör sig på din tomt.
- Lämna inte fönster öppna; varken på nedervåningen eller övervåningen.

- Var uppmärksam på vilka som rör sig i ditt bostadsområde. Lär dig känna igen dina grannar och hjälp varandra att hålla koll.
- Var försiktig med att släppa in okända personer. Om någon påstår sig vara myndighetsperson, eller av annan anledning vill komma in i ditt hem, ska du begära legitimation. Sök sedan själv upp telefonnumret till den verksamhet där personen säger sig jobba och kontrollera att det stämmer.

Fler tips och råd finns på <https://polisen.se/utsatt-for-brott/skydda-dig-mot-brott/stold-och-inbrott/bostadsinbrott/> och på <https://samverkanmotbrott.se/>.

Lustgas är mycket vanligt – och riskfyllt!

Försäljningen av lustgas (dikväveoxid N₂O) har ökat kraftigt i Sverige de senaste åren. Gasen används som bedövningsmedel vid förlossningar (utblandat med syre), men också som berusningsmedel (inte utblandat med syre, utan koncentrerat).

Försäljningen sker till exempel på nätet, utanför krogar, i parker, i butiker och på privata fester. Bland köparna finns ofta ungdomar mellan 14 och 17 år.

Lustgas är inte narkotikaklassad i Sverige och användning är inte brottsligt, MEN det finns en hel del risker.

- Inandning av gasen kan leda till syrebrist, vilket kan leda till medvetslöshet (i värsta fall dödsfall), tillfällig försvagning av hjärtmuskeln och att kroppens skyddsreflexer försvagas. Till exempel dämpas kräkreflexen och reflexen att ta emot sig vid fall.
- Koncentrerad lustgas kan vara mycket kall, vilket kan ge skador i näsan, på läpparna, stämbanden och de övre luftvägarna.
- Effekten – och riskerna - ökar när lustgasen används tillsammans med droger och/eller alkohol.
- Långvarig användning av lustgas kan ge skador på nervsystemet och ryggmärgen.
- Lustgas kan bli en inkörsport till andra droger eller berusningsmedel.

Lustgasen andas in direkt från tuben, från patroner (se bilden ovan) eller från ballonger som fyllts med gas. Gasen ger ett rus som skapar avslappning och fritttrighet. Den kan ge smärtlindrig och hallucinationer.

Nya regler för A-traktorer

Regeringen har beslutat om nya regler för A-traktorer som gäller från och med 31 augusti:

- Passagerare ska färdas på en plats som är avsedd för passagerare.
- Det får sitta endast en passagerare per sådan plats.
- Den som färdas i en A-traktor ska använda bälte.
- Högsta tillåtna hastighet är 30 km i timmen. Denna regel kompletterar tidigare regel om att en A-traktor inte får vara konstruerad för att kunna köra i mer än 30 km i timmen. Det betyder exempelvis att det inte är tillåtet att "firulla" i nedförsbacke.

Läs mer på <https://www.transportstyrelsen.se/sv/vagtrafik/Fordon/fordonsregler/a-traktor/>.

Kör din ungdom A-traktor?

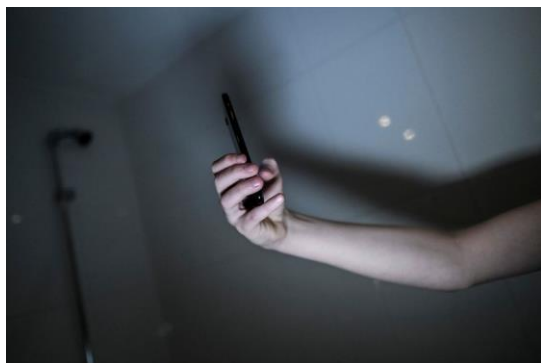
Det är viktigt att du pratar med din ungdom om trafiksäkerhet. Använd säkerhetsbälte, håll hastigheten, lägg undan mobiltelefonen när du kör, låt inte fler kompisar åka med än vad som är tillåtet och kör aldrig någonsin under påverkan av alkohol eller droger.

Vi vill, precis som du, att ditt barn ska komma hem säkert

Unga män pressas på pengar för att avklädda bilder inte ska spridas

Den senaste tiden har polisen i vår region tagit emot flera anmälningar om utpressning. Gärningspersonen har tagit kontakt med brottsoffret via Instagram eller Snapchat under falsk identitet. I de flesta fallen är brottsoffret en yngre man.

Parterna har börjat skriva till varandra och gärningspersonen har fått brottsoffret att skicka avklädda bilder på sig själv. Kort därefter har brottsoffret pressats att betala gärningspersonen för att bilderna inte ska spridas på nätet, eller till familj och vänner. Utpressningsbeloppen har legat på cirka 5000 kronor.

När vi fått in flera ärenden under kort tidd brukar många fler ärenden tillkomma. Samtidigt är mörkertalet stort. Många anmäler inte för att de känner skam inför det som har hänt.

Hjälp oss att sätta stopp för detta och sprid gärna den här informationen så att fler får kunskap om riskerna med att skicka bilder till okända personer.

Allt fler unga är med om att någon ber dem om en nakenbild, och kanske har man också skickat bilder i förtroende. Sådana bilder kan förr eller senare spridas vidare. När det händer finns risk att både begå och att utsättas för brott.

Läs mer om att ta, ha och dela nakenbilder: <https://polisen.se/utsatt-for-brott/skydda-dig-mot-brott/delbart/> Här finns också tips och råd till föräldrar som kan vara värdefulla vid samtal med barn och ungdomar.

Genomskåda bedragaren: så undviker du att bli lurad

Vem som helst kan råka ut för bedragare. Bedragaren kan använda sig av många olika sätt för att komma i kontakt med dig; till exempel via telefonsamtal, sms, köp- och säljannonser eller sociala medier. Syftet är alltid att lura dig och komma över dina pengar.

Med sunt förnuft och en lagom dos misstänksamhet har du goda chanser att undgå att bli lurad. Till exempel:

- **Knappa aldrig på din bankdosa eller e-legitimation på uppmaning av någon annan.** Det är nycklarna till dina pengar. Om någon du inte känner ringer och ber dig göra det, lägg på luren och ring tillbaka på ett nummer som du själv tar reda på. Det gäller oavsett om personen säger sig vara en nära släkting, från banken eller från ett företag eller en myndighet.
- **Klicka aldrig på länkar i sms eller mejl** om det inte är ett väntat sms/mejl och du är helt säker på att avsändaren är den som den utger sig för att vara. Även om ett sms ser ut att komma från din bank och hamnar i samma sms-tråd som bankens tidigare meddelanden kan det vara falsk. **Uppdatera aldrig e-legitimation via en länk du fått skickad till dig.**
- **Lämna aldrig ut dina lösenord eller koder** till någon annan.

- Ska du handla i en butik på nätet? **Välj i första hand butiker du handlat från tidigare** och är trygg med. Om du vill handla från en sida som är ny för dig – ta reda på information om företaget, sök efter omdömen och varningar innan du eventuellt genomför ett köp. Välj alltid att **betala mot faktura** när det är möjligt, så att du får hem varan innan du betalar den.
- Ska du handla från en säljsida på nätet, till exempel Blocket eller Marketplace? Var medveten om att du tar en risk om du betalar i förskott, betala aldrig mer än du är beredd att bli av med. Om möjligt – **träffas fysiskt för överlämning av varan** och betala i samband med det.
- **Kontakta din bank omedelbart om du tror att du blivit lurad på bankuppgifter.** Banken kan hjälpa dig att stoppa transaktioner, spärra e-legitimation och kort m.m.
- **Polisanmäl** alltid om du misstänker att någon försökt lura dig på pengar eller värdesaker – även om bedrägeriförsöket misslyckades. Din anmälan hjälper polisen att ha koll på bedragarnas beteende.

Här kan du läsa mer:

<https://polisen.se/bedrageri>

<https://polisen.se/utsatt-for-brott/skydda-dig-mot-brott/bedrageri/tips-sakrare-nathandel/>

Vad tycker du om nyhetsbrevet?

Det här nyhetsbrevet har funnits i drygt ett år. Det skickas ut fyra gånger per år (i början av varje årstid) till huvudkontaktombuden för grannsamverkan i polisregion Bergslagen (Örebro län, Dalarnas län och Värmlands län).

För att vi ska kunna fortsätta utveckla nyhetsbrevet vill vi gärna veta vad du tycker om det. Hjälp oss gärna genom att fylla in dina svar på frågorna i en kort enkät. Du hittar enkäten på polisen.se/utvardera_nyhetsbrev.

TACK!
